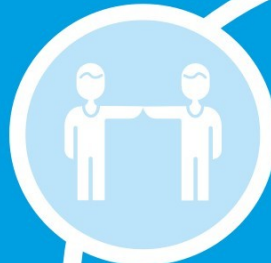

KADERNOTA RDWI 2027

Versie 2.0

Voorwoord

Samen werken aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Dat is de drijfveer van de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI). Wij geloven in de kracht van mensen en zetten de inwoner centraal in alles wat we doen. Vanuit vertrouwen, met oog voor maatwerk en een zorgvuldige balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, helpen we inwoners een stap verder.

Onze kernwaarden – vertrouwen, samenwerking en betrokkenheid – geven richting aan onze dienstverlening. We doen dit niet alleen: samen met gemeenten, partners en organisaties in het sociaal domein bundelen we onze krachten. Zo creëren we oplossingen die écht werken en bouwen we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen een plek heeft.

De komende jaren staan in het teken van verandering. De Participatiewet in Balans, nieuwe wetsvoorstellen rond proactieve dienstverlening en handhaving, én de intensieve samenwerking met partners, zoals Biga Groep, vragen om flexibiliteit en innovatie. Tegelijkertijd spelen financiële uitdagingen bij gemeenten en politieke keuzes op landelijk en lokaal niveau een grote rol. Deze kadernota is daarom opgesteld met oog voor deze dynamiek en met het besef dat we moeten blijven anticiperen op wat komt. Wat blijft, is onze ambitie: meer voor elkaar krijgen door samen te werken. We blijven in gesprek met gemeenten, partners en inwoners, zodat we samen koers houden in een veranderende omgeving.

In deze kadernota is uitgegaan van ontwikkelingen die op Rijks- en organisatieniveau zijn te verwachten in 2027, voor zover die op dit moment te overzien zijn. De uitwerking en de vertaling naar doelen vindt plaats in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030, nadat gemeenten de gelegenheid hebben gehad om een zienswijze in te dienen op deze kadernota.

Hoofdstuk 1 gaat verder in op de algemene ontwikkelingen en hoofdstuk 2 gaat in op ontwikkelingen per thema. De financiële kaders zijn per onderdeel verwerkt in hoofdstuk 2 (op thema), hoofdstuk 3 (Wet sociale werkvoorziening) en in hoofdstuk 4 (bedrijfsvoering). In de financiële kaders zijn de bijgestelde verwachtingen van de omvang van het klantenbestand verwerkt, volgens de informatie zoals deze op het moment van schrijven bekend is.

Deze kadernota wordt via de gebruikelijke wijze aangeboden aan de gemeenteraden. Zienswijzen op de kadernota worden meegenomen in de ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 die na de vaststelling van de kadernota aan de gemeenten wordt aangeboden.

Zeist, 14 januari 2026

W.J. (Walter) van Dijk
Voorzitter bestuur RDWI

B. (Bernice) Ruiter
Directeur RDWI

Inhoudsopgave

VOORWOORD.....	2
1 HOOFDLIJNEN KADERNOTA.....	4
1.1. ONTWIKKELINGEN IN VOGELVLUCHT	4
1.2. ALGEMENE FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN	5
1.3. SAMENVATTING FINANCIËN.....	5
2 THEMA'S 2027	8
2.1. ONTWIKKELING VAN HET BESTAND.....	8
2.2. RE-INTEGRATIE, PARTICIPATIE EN DIENSTVERLENING AAN WERKGEVERS	10
2.3. INKOMENSVOORZIENINGEN	12
2.4. DIENSTVERLENING AAN INBURGERAARS	15
2.5. HULP BIJ SCHULDEN	16
2.6. REGELING OPVANG ONTHEEMDEN OEKRAÏNE (ROOO)	17
3 UITVOERING WSW DOOR BIGA GROEP.....	18
4 BEDRIJFSVOERING.....	19
4.1. ORGANISATIE EN APPARAATSKOSTEN.....	19
4.2. RISICOMANAGEMENT.....	20

BIJLAGE 1 MEERJARENRAMING

1 Hoofdpijnen kadernota

De kadernota geeft de financiële kaders die nodig zijn om de beleidsdoelen te realiseren. In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de ontwikkelingen waar rekening mee is gehouden en van de financiële uitgangspunten. De manier waarop daar invulling aan wordt gegeven en de doelstellingen die daaraan te verbinden zijn, worden verwerkt in de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030. Daarin worden ook de zienswijzen verwerkt die door gemeenten op deze kadernota worden meegegeven.

1.1. Ontwikkelingen in vogelvlucht

Hieronder worden een aantal algemene ontwikkelingen voor 2027 beschreven die van invloed zijn op de volle breedte van het werk van de RDWI. In hoofdstuk 2 wordt per thema ingegaan op de specifieke ontwikkelingen.

De menselijke maat wordt in diverse landelijke regelgeving steeds belangrijker, de kernwaarden van de RDWI sluiten hier goed op aan

De ontwikkelingen rondom de Participatiewet in Balans en de wetsvoorstellen proactieve dienstverlening en handhaving sociale zekerheid benadrukken het belang van werken vanuit vertrouwen en het centraal stellen van de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Er komt nog duidelijker de nadruk te liggen op het maken van een integrale afweging in de individuele situatie van de inwoner. Ook de ontwikkelingen binnen het schulddomein sluiten hierop aan. Vanuit haar kernwaarden beweegt de RDWI als organisatie al in de richting van de komende wet- en regelgeving. Deze transitie blijft ook de komende jaren de aandacht houden.

Het Rijksbeleid blijft een onzekere factor in de nabije toekomst

In de miljoenennota van het huidige demissionaire kabinet (2025) is op meerdere punten een algemeen toekomstbeeld geschetst. Het is nog onduidelijk welke keuzes een nieuw kabinet zal maken en wat de gevolgen daarvan zijn. De gemeenteraadsverkiezingen in 2026 zullen vervolgens de lokale koers voor de komende jaren mede bepalen.

We proberen zo goed mogelijk met gemeenten mee te bewegen in deze tijd van financiële vraagstukken

De financiële vraagstukken bij gemeenten zullen de komende jaren een belangrijke rol blijven spelen. De financiële positie van gemeenten, op de korte en langere termijn, is een onzekerheid die door kan werken op de dienstverlening. Samen met de gemeenten maakt de RDWI keuzes voor kostenbeheersing en besparingsmogelijkheden. Deze ontwikkelingen maken dat deze kadernota en de bijbehorende prognoses opnieuw met enig voorbehoud geschreven zijn. Waar mogelijk wordt de actuele stand van zaken verwerkt in de conceptbegroting 2027.

Samen met Biga Groep werken we in een proeftuin aan een integrale aanpak re-integratie

In deze proeftuin realiseren we samen met Biga Groep een flexibele infrastructuur die meebeweegt met de behoeften van zowel werkzoekenden als de arbeidsmarkt. Naast beschut werk en ondersteuning voor mensen die onder de Banenafpraak vallen, wordt binnen dit project ook re-integratiebegeleiding aangeboden aan asielzoekers, statushouders en jongeren tot 27 jaar. Deze proeftuin biedt volop kans om de samenwerking met Biga Groep te verstevigen en bestendigen richting de toekomst. Op basis van de uitkomsten van een evaluatie wordt deze ontwikkeling verder vormgegeven.

1.2. Algemene financiële uitgangspunten

Deze kadernota is opgesteld vanuit een aantal algemene uitgangspunten:

- Structurele lasten worden gedekt door structurele baten.
- De raming uit de septembercirculaire gemeentefonds 2025.
- Een reële kostenontwikkeling van 2025 en in de meerjarenraming.
- Het effect van eindresultaat van de CAO Gemeenten en de CAO SGO 2025-2027.
- De omvang van de formatie in 2027 is 159,4 fte.
- In een aantal gevallen zijn PM-posten opgenomen. Dit betreft de middelen welke met een reële verwachting in 2027 zullen worden gerealiseerd.

1.3. Samenvatting financiën

De kostenontwikkeling van 2025 vormt de basis voor de actualisatie voor de kadernota 2027. Voor 2027 wordt, zoals in 2026, een stijging van de lasten voorzien. Deze stijging heeft verschillende oorzaken en een grote gemene deler, namelijk het effect van de loonprijsindexaties voor de komende jaren. Dit effect werkt structureel door in de lasten en het benodigde budget voor 2027 en verdere jaren.

BUIG/BBZ

- Ten opzichte van de begroting 2026 zullen de lasten BUIG naar verwachting stijgen. Volgens de meest recente gepubliceerde CPB-prognose zal het aantal uitkeringsgerechtigden in de komende jaren gaan dalen. In het jaar 2027 en 2028 verwacht het CPB een daling van 1,4%. In deze kadernota is deze prognose overgenomen. De stijging van de lasten BUIG/BBZ 2004 is terug te voeren op het prijseffect, de gemiddelde uitkering stijgt.
- Voor loonkostensubsidie is uitgegaan van een stijging van ongeveer 6%. De verwachting is dat de ontwikkeling in de regio gelijke tred houdt met de landelijke ontwikkeling. Zolang dit het geval is, worden de lasten gecompenseerd door de stijging van het macrobudget.
- Het benodigd budget voor kredietverlening BBZ en de bijbehorende onderzoekskosten levensvatbaarheid is verlaagd op basis van ervaringscijfers over de afgelopen jaren. In verband met de onvoorspelbaarheid van het aantal aanvragen en vooral de hoogte van de aanvragen, blijft de passage in de risicoparagraaf gehandhaafd.
- Voor de berekening van het benodigde BBZ 2004 budget is gebruikgemaakt van ramingen van het CPB uit de Macro Economische Verkenning¹. De hoogte van de Rijksbijdrage BUIG is gebaseerd op het macrobudget, zoals opgenomen in de begroting 2027 van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Re-integratie en participatie

- De ramingen over re-integratie en participatie zijn vastgesteld op de basis van de beschikbare kennis over de activiteiten in 2025. Daarom is de raming voor Beschut Werk alleen aangepast op basis van de door het Rijk toegekende middelen uit de septembercirculaire 2025, en de ramingen voor de overige componenten, zoals jobcoaching, verstrekkingen en maatwerk, zijn vastgesteld op de kostenontwikkeling in 2025 en verhoogd met de geldende prijsindexaties. In de periode voorafgaand aan 2027 zullen er, in voorbereiding op dat jaar,

---

¹ Macro Economische Verkenning (MEV) – september 2025

overlegmomenten plaatsvinden met de gemeenten om de wensen en verwachtingen met betrekking tot de uitvoering te bespreken. Eventuele wijzigingen als gevolg van deze overleggen worden meegenomen in de nota begrotingswijzigingen van 2027. Daarnaast is bij het opstellen van de raming voor re-integratie rekening gehouden met de afspraken in de strategische kaders.

- Er een PM-post voor taaleis opgenomen. Naar verwachting zal de Rijksbijdrage voor de taaleis in 2027 worden toegekend.
- Verder is er een door het AB opgelegde taakstelling opgenomen met betrekking tot het afschaffen van de uitstroompremie van € 60.000.

Kinderopvang

- Aangezien de bijdragen voor kinderopvang de afgelopen twee jaren (2024 en 2025) redelijk stabiel is gebleven, is de verwachte bijdrage voor kinderopvang voor 2025 als uitgangspunt genomen en vervolgens geactualiseerd met de prijsindexaties.

Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Sociale infrastructuur

- De gemeentelijke bijdrage² voor Wsw is verhoogd op basis van de geactualiseerde ramingen zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2025. Daarnaast is de Rijksbijdrage voor sociale infrastructuur opgenomen in de septembercirculaire 2025, welke eveneens is doorgevoerd in de kadernota 2027.

Inkomensvoorzieningen

- Op basis van de verwachte realisatie voor 2025 zijn de gemeentelijke bijdragen voor de inkomensvoorzieningen aangepast en verhoogd. Verder is rekening gehouden met het feit dat de aanvullende bijzondere bijstand voor jongeren is overgeheveld naar de algemene bijstand.
- Naast de prijsstijgingen als gevolg van inflatie, is sprake van een toenemende vraag naar de individuele studietoelage en individuele inkomenstoelagen.
- De alleenverdienersproblematiek was tot 2024 een onderdeel van de bijzondere bijstand. Dit is nu apart gepresenteerd in de kadernota 2027. In 2025 hebben 71 huishoudens recht op deze compensatie. De regeling loopt tot en met 2027. De ramingen zijn gebaseerd op de realisatie 2025.
- Verder is de door het AB opgelegde taakstelling met betrekking tot de Collectieve Ziektekostenverzekering (CAZ) uit 2026 verwerkt. De structurele besparing is € 594.450.

Voorzieningen Wet inburgering 2021

- Vanwege onzekerheden is bij de raming voor de voorzieningen inburgering uitgegaan van de kostenontwikkeling voor het jaar 2025. Het is een uitdaging om een betrouwbare schatting te maken, gezien de grote onzekerheden op dit beleidsterrein.

Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO)

- De raming voor de regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) is gebaseerd op de realisatie van 2025.

---

² De gemeentelijk bijdrage voor Wsw en Sociale infrastructuur zijn conform de september circulaire 2025 zonder rekening te houden met de inflatie van 2026 en 2027.

Bedrijfsvoering RDWI

- De totale raming voor de bedrijfsvoering van RDWI laat een stijging zien ten opzichte van de begroting van 2026. Deze ontwikkeling wordt met name verklaard door de verwachte loon- en prijsindexaties voor de komende jaren, het uiteindelijke resultaat van de CAO voor gemeenten en formatie-uitbreiding. Daarnaast is de formatie uitgebreid met 1,8 fte ten behoeve van de schulddienstverlening.
- De salariskosten voor de medewerkers die via Biga Groep werkzaam zijn, zijn vastgesteld op basis van de meerjarenbegroting van de Biga Groep voor de periode 2025-2029. Ten tijde van het schrijven van deze kadernota is de begroting voor 2026 van Biga Groep nog niet beschikbaar. In de begroting 2027 van de RDWI worden de salariskosten voor medewerkers die via Biga Groep werkzaam zijn, geactualiseerd op basis van de begroting 2026-2029 van Biga Groep.

Taakstellingen 2027

Naar aanleiding van het besluit van het Algemeen Bestuur op 17 december 2025, inzake kostenbeheersing, zijn de financiële effecten van de vijf beheersmaatregelen herzien. De geactualiseerde effecten zijn verwerkt in deze kadernota. Aanvullend is besloten om twee extra besparingsopties in de kadernota op te nemen.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de gemeentelijke bijdragen voor 2027 per programmaonderdeel, inclusief de mutaties ten opzichte van de begroting 2026. Een nadere toelichting op deze verschillen is opgenomen in de hoofdstukken 2, 3 en 4. Het gedetailleerde overzicht is opgenomen in de bijlage.

Bijdragen gemeenten 2027-2030 (x €)	2026	2027	2028	2029	2030
Gebundelde uitkeringen/BBZ					
Uitkering levensonderhoud incl. Tozo	54.374.900	56.857.200	58.250.800	58.250.800	58.250.800
BBZ/2004 kredietverlening en onderzoeken	162.400	71.000	71.000	71.000	71.000
Re-integratie & participatie	2.183.000	2.770.000	2.478.000	2.478.000	2.478.000
Taakstelling afschaffen uitstroompremie 17 dec 2025	0	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Kinderopvang	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
WSW	8.898.700	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Sociale infrastructuur		161.300	172.700	184.200	196.600
Taaleis	0	PM	PM	PM	PM
Inkomensvoorzieningen	7.202.000	8.322.590	8.175.000	8.175.000	8.175.000
Taakstelling Inrichtingskosten BB	0	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Taakstelling CAZ besluit 17 dec 2025	-640.000	-594.450	-594.450	-594.450	-594.450
RooO Leefgeld Oekraïne incl. Inning huisvesting	0	818.400	818.400	818.400	818.400
Voorzieningen Wet Inburgering (WI 2021)	1.981.000	3.076.589	3.076.589	3.076.589	3.076.589
Bedrijfsvoering RDWI (incl. re-integratie)	18.326.800	19.765.282	19.765.282	19.765.282	19.765.282
Taakstelling bedrijfsvoering RSD besluit 17 dec 2025	-205.750	-225.750	-301.000	-301.000	-301.000
Uitvoeringskosten Wet Inburgering	1.058.900	1.150.784	1.150.784	1.150.784	1.150.784
Totaal bijdragen gemeenten	93.967.950	101.735.946	101.996.106	101.588.606	101.133.006

Tabel 1: Gemeentelijke bijdragen voor 2027 en mutaties t.o.v. begroting 2026.

2 Thema's 2027

In dit hoofdstuk worden de verwachte ontwikkelingen geschetst die van invloed kunnen zijn op de dienstverlening van de RDWI aan inwoners. Deze ontwikkelingen worden vertaald naar financiële kaders en worden verder uitgewerkt in de begroting 2027. In de begroting 2027 worden ook de te bereiken doelen geformuleerd. De financiële tabellen betreffen de programmakosten; de apparaatskosten zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

2.1. Ontwikkeling van het bestand

Naar verwachting van het CPB daalt het aantal inwoners met een bijstandsuitkering vanaf 2027

Voor de ramingen van het aantal inwoners dat een beroep moet doen op een uitkering zijn de ramingen van het CPB gevolgd. Het CPB verwacht een daling van 1,4% van de werkloosheid in 2027 (ten opzichte van 2026) en in 2028 (ten opzichte van 2027). Daardoor is de verwachting dat vanaf 2027 het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering zal afnemen.

Jaar³	Groei/daling t.o.v. het vorige jaar	Stand huishoudens ultimo jaar		Bron
2025		2.734	<i>Schatting</i>	2 ^e nota Begrotingswijziging
2026	0%	2.734	<i>Schatting</i>	MEV, september 2025
2027	-1.4%	2.696	<i>Schatting</i>	MEV, september 2025
2028	-1.4%	2.668	<i>Schatting</i>	MEV, september 2025

Tabel 2: Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering

Financieel kader

De gemiddelde uitkering stijgt

Naar verwachting stijgen de lasten BUIG/ BBZ uitkering levensonderhoud in 2027 ten opzichte van de begroting 2026. Ondanks de verwachting dat het aantal bijstandsgerechtigden licht zal afnemen stijgen de lasten als gevolg van een hogere gemiddelde uitkering.

De prognose voor de BUIG zal bij het opstellen van de begroting 2027 MJB 2028 -2030 nader worden uitgewerkt en aangepast indien dat noodzakelijk is.

De component loonkostensubsidie blijft stijgen

De lasten loonkostensubsidie blijven stijgen. Voor 2027 en verder is rekening gehouden met een stijging van ongeveer 6%. Het aantal banen of werkplekken voor mensen met een beperking neemt toe. Daardoor maakt de loonkostensubsidie een steeds groter deel uit van de totale BUIG-lasten. Het aantal inwoners met een arbeidsbeperking (zowel met als zonder uitkering) groeit.

³ De prognose 2025 is gebaseerd op de stand van zaken najaar 2025. De schattingen 2026 en verder zijn gebaseerd op cijfers en beschrijvingen van het CPB. In de begroting 2027 worden de cijfers aangepast aan de hand van de werkelijke eindstand 2025.

BBZ-onderzoekskosten levensvatbaarheid en kredietverlening BBZ

Hoewel het aantal hulpvragen van zelfstandigen ook in 2025 is toegenomen, wordt er geen stijging in de kredietverlening verwacht en blijven de onderzoekskosten voor levensvatbaarheid redelijk stabiel. Op basis hiervan zijn voor de komende jaren beperkte aanpassingen doorgevoerd voor zowel de kredietverlening als de onderzoekskosten.

Meerjarenraming 2027-2030 (x€)	2026	2027	2028	2029	2030
Gebundelde uitkeringen BUIG/ BBZ uitkering levensonderhoud 2026	49.307.000	48.652.100	49.381.600	49.381.600	49.381.600
Mutaties kadernota 2027:		3.271.500	2.909.000	2.909.000	2.909.000
Subtotaal BUIG/BBZ		51.923.600	52.290.600	52.290.600	52.290.600
Loonkostensubsidie (LKS) 2026	5.067.900	5.392.200	5.724.200	5.724.200	5.724.200
Mutaties kadernota 2027:		205.400	236.000	236.000	236.000
Subtotaal LKS:		5.597.600	5.960.200	5.960.200	5.960.200
BBZ Kredietverlening 2026	47.400	47.400	47.400	47.400	47.400
Mutaties kadernota 2027:		-76.400	-76.400	-76.400	-76.400
Subtotaal BBZ-kredietverlening:		-29.000	-29.000	-29.000	-29.000
BBZ Onderzoekskosten levensvatbaarheid 2026	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000
Mutaties kadernota 2027:		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Subtotaal BBZ-onderzoekskosten levensvatbaarheid		100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal BUIG/BBZ 2027	54.537.300	57.592.200	58.321.800	58.321.800	58.321.800

Tabel 3: Meerjarenraming voor BUIG, LKS en BBZ-kredietverlening en Onderzoekskosten

Resultaat BUIG/ BBZ uitkeringen levensonderhoud starters en gevestigden in 2027

In tabel 4 is voor de gemeenten het resultaat op het BUIG budget 2027 voor en na ontschotting gepresenteerd.

Raming resultaat BUIG 2027 (x€)	A. Raming Rijksbudgetten BUIG	B. Raming netto lasten BUIG/LKS	C. Vangnet-regeling	D. Resultaat voor ontschotting na vangnetregeling A-B-C = D	E. Raming resultaat na vangnetuitkering na ontschotting
Bunnik	3.039.477	3.101.300	0	-61.823	-64.758
De Bilt	12.270.019	12.786.500	104.885	-411.596	-261.422
Utrechtse Heuvelrug	12.012.434	12.732.400	209.850	-510.116	-255.934
Wijk bij Duurstede	5.456.247	5.202.135	0	254.112	137.952
Zeist	23.483.820	23.698.900	0	-215.080	-500.341
Totaalbudget	56.261.997	57.521.235	314.735	-944.503	-944.503

Tabel 4: Het resultaat op het BUIG budget 2027

Bij de raming in deze kadernota is het uitgangspunt dat de ontwikkeling van het klantenbestand van de gemeenten gelijke tred houdt met de landelijke ontwikkeling. Op basis van de uitgangspunten die in deze kadernota gehanteerd zijn, zal naar verwachting in 2027 het resultaat voor de gemeente Wijk bij Duurstede positief zijn. De gemeenten Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug en Zeist eindigen naar verwachting met een negatief resultaat. In kolom E is het resultaat na toepassing van de solidariteitsafpraak opgenomen. Daarbij geldt dat gemeenten die met een tekort voor ontschotting eindigen tot maximaal nul worden gecompenseerd.

2.2. Re-integratie, participatie en dienstverlening aan werkgevers

De Participatiewet in Balans-wijzigingen in 2027 vragen meer expertise op het gebied van re-integratie en capaciteit van de uitvoering

Binnen de Participatiewet komt meer aandacht voor doelmatigheid, doen wat nodig is, maatwerk en integraal samenwerken. Ook worden re-integratieverplichtingen meer toegespitst op het individu. De inwoner krijgt meer ruimte om participatie zelf vorm te geven. Daarnaast treedt de Wet handhaving sociale zekerheid naar verwachting in werking in 2027. Deze wet hangt samen met deze wijzigingen. Er is geanticipeerd op een deel van de wetswijzigingen en de gegeven beleidsruimte die ook aansluiten op de kernwaarden en ambities van de RDWI. Maar deze wijzigingen vergen meer expertise en capaciteit van regisseurs en zullen de basisdienstverlening verder onder druk zetten.

Naar verwachting meer inzet op preventie en begeleiding van jongeren naar o.a. werk, stage of een leerwerktraject

Door de Wet van school naar duurzaam Werk en het nieuwe artikel 7a van de Participatiewet ontstaat de wettelijke taak om preventiever en vroegtijdiger jongeren te ondersteunen, ook tijdens en na school als er (nog) geen sprake is van een uitkering. Mbo- en pro/vso scholen en het Doorstroompunt kunnen vaker een jongere overdragen voor begeleiding naar werk. Ook is er landelijk een toename dat meer jongeren in de bijstand geraken. De doelgroep verbreding zal meer capaciteit vergen. Om deze grotere doelgroep te kunnen bedienen zijn er vanuit het Rijk middelen beschikbaar.

De doelgroepen Banenafpraak en Beschut werk groeien verder door in 2027

De dienstverlening voor deze doelgroepen komt onder druk te staan, omdat er meer capaciteit nodig is voor de klantbegeleiding en er meer kosten gemaakt zullen worden voor werkbegeleiding en jobcoaching. Voor Beschut werk hangt dit mede af van de nieuwe financieringswijze vanuit het Rijk en in hoeverre deze op basis van realisatie zal zijn. De dienstverlening voor beide doelgroepen wordt opgepakt in de proeftuin in nauwe samenwerking met de Biga Groep.

Ontwikkelingen in de arbeidsmarktregio krijgen nader vorm in 2027

In 2027 zal er uitvoering gegeven worden aan de strategische meerjarenagenda en het 2-jarige uitvoeringsplan, welke naar verwachting in 2026 worden vastgesteld. De ambities zijn daarbij om te werken aan toekomstbestendig werkgeverschap, leven lang ontwikkelen, arbeidsparticipatie vergroten en de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio te vergroten. Wat dit concreet betekent, hangt af van de uitwerking. In 2027 is de nieuwe SUWI-wetgeving van kracht, waardoor de nieuwe arbeidsmarktregio infrastructuur, inclusief het Werkcentrum, geformaliseerd wordt.

Taaleis in de Participatiewet krijgt hernieuwde aandacht

Vanaf 2027 komen er stapsgewijs ook extra middelen beschikbaar vanuit het Rijk voor het uitvoeren van de taaleis in de Participatiewet. In 2027 gaat het landelijk om een bedrag van € 3,7 miljoen en dit loopt op tot € 17,4 miljoen structureel. Deze middelen zullen op een later moment worden opgenomen in de circulaires. Zodra meer duidelijk is vanuit het Rijk over de beschikbare middelen voor de gemeenten, zal dit worden aangepast in de notawijziging 2027. Om deze reden is een PM-post opgenomen voor de taaleis.

Focus op begeleiding en taaltrajecten anderstaligen

De verwachting is dat de dienstverlening aan anderstaligen in 2027 substantieel blijft. In hetzelfde jaar maken Oekraïners mogelijk ook de transitie van de leefgeldregeling naar de Participatiewet⁴. Dit vergt (meer) blijvende inzet van doelgroep specifieke (taal)trajecten en instrumenten.

Financieel kader

In tabel 5 zijn de mutaties op de programmabudgetten inzichtelijk gemaakt die worden ingezet voor (basis)dienstverlening voor re-integratie, exclusief de subsidie Wet sociale werkvoorziening.

De stijging van de bijdragen re-integratie en participatie voor gemeenten wordt (deels) door het Rijk gecompenseerd via een hogere bijdrage in het gemeentefonds voor het cluster sociaal domein.

Meerjarenraming 2027-2030 (x€)	2026	2027	2028	2029	2030
Re-integratie & Participatie, programma jeugdwerkloosheid begroting 2026	2.183.000	2.183.000	2.183.000	2.183.000	2.183.000
Mutaties kadernota 2027:			0	0	0
Volumestijging beschut werk		434.300	142.300	142.300	142.300
Indexatie incl. volumestijging overige componenten		152.700	152.700	152.700	152.700
Taakstelling afschaffen uitstroompremie 17 december 2025		-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Subtotaal programmabudget re-integratie & Participatie	2.183.000	2.710.000	2.418.000	2.418.000	2.418.000
Kinderopvang begroting 2026	626.000	626.000	626.000	626.000	626.000
Mutaties kadernota 2027:		-52.000	-52.000	-52.000	-52.000
Subtotaal kinderopvang	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Taaleis		PM	PM	PM	PM
Totale mutaties taakstelling 2027:		-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Totale mutaties kadernota 2027:		535.000	243.000	243.000	243.000
Totaal bijdragen gemeenten	2.809.000	3.284.000	2.992.000	2.992.000	2.992.000

Tabel 5: Raming (basis) dienstverlening re-integratie 2027-2030 incl. kinderopvang

In de strategische kaders 2024-2027 is vastgesteld dat de meerjarige ramingen voor de programmamiddelen ten behoeve van re-integratie geleidelijk gebaseerd dienen te worden op een combinatie van regie-afspraken met gemeenten over de inzet van instrumenten en een realistische begroting. In de periode voorafgaand aan 2027 zullen er, in voorbereiding op dat jaar, overlegmomenten plaatsvinden met de gemeenten om de wensen en verwachtingen met betrekking tot de uitvoering te bespreken. Aangezien deze kadernota betrekking heeft op 2027, is het budget voor Beschut werk conform de septembercirculaire 2025. De stijging voor Beschut werk in 2027 wordt veroorzaakt door een tijdelijke verhoging van de begeleidingsvergoeding. Vanaf 2028 wordt deze verhoogde financiering ondergebracht in de BUIG via loonkostensubsidie en geldt realisatiebekostiging. Voor de overige componenten is uitgegaan van de kostenontwikkeling van 2025. Daarnaast zijn alle componenten geïndexeerd.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2025/11/28/tk-verzamelbrief-opvang-oekraïne>

In tegenstelling tot voorgaande jaren is de stijging van de kosten voor kinderopvang voor 2025 minder groot dan in voorgaande jaren. Voor het vaststellen van het budget van kinderopvang in 2027 zijn daarom de programmakosten 2025 als uitgangspunt genomen.

Binnen de basisdienstverlening voor re-integratie is besloten de uitstroompremie af te schaffen aangezien de inzet van deze middelen niet het gewenste effect levert. Deze maatregel betekent een verlaging van € 60.000 op de bijdragen van gemeenten.

Wet sociale werkvoorziening

De lasten voor Wet sociale werkvoorziening, zoals hieronder gepresenteerd, zijn overgenomen uit de septembercirculaire 2025. De lasten Wsw dalen sinds de instroom is afgesloten in 2015. Omdat de daling minder groot is dan in 2015 werd verwacht, worden de lasten elk jaar iets hoger bijgesteld. Gemeenten worden volledig gecompenseerd door het Rijk voor de stijging van de subsidie Uitkering Wet sociale werkvoorziening in 2027 en verder.

Meerjarenkader 2027-2030 (x€)	2026	2027	2028	2029	2030
Uitkering Wet Sociale Werkvoorziening begroting 2026	8.899.000	8.899.000	8.899.000	8.899.000	8.899.000
Mutaties kadernota 2027:		290.000	-340.000	-759.000	-1.227.000
Totaal bijdragen gemeenten	8.899.000	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000

Tabel 6: Meerjarenramingen Wsw 2027-2030

Rijksbijdrage Sociale infrastructuur

Vanaf 2025 ontvangen gemeenten een financiële bijdrage ter ondersteuning van de kosten voor arbeidsplaatsen voor inwoners die niet onder Beschut werk vallen, maar gedurende een bepaalde periode afhankelijk zijn van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven, bijvoorbeeld voor intensieve begeleiding en ondersteuning. Gemeenten ontvangen hiervoor per inwoner die het betreft een bijdrage van ongeveer €3.600,- per jaar. De bijdrage is bedoeld voor vaste bedrijfskosten (gebouw, werkplekken, begeleiding, overhead).

Meerjarenkader 2027-2030 (X €)	2026	2027	2028	2029	2030
Sociale infrastructuur 2026	0	0	0	0	0
Mutatie kadernota 2027	149.900	161.300	172.700	184.200	196.600
Totaal bijdragen gemeenten	149.900	161.300	172.700	184.200	196.600

Tabel 7: Meerjarenramingen Sociale infrastructuur 2027-2030

2.3. Inkomensvoorzieningen

Diverse wijzigingen in de Participatiewet zullen leiden tot meer snelheid in de afhandeling van inkomenssignalen en meer mutaties door nieuwe ondersteuning

Vanaf 1 januari 2027 verandert de Participatiewet op het gebied van inkomensondersteuning. Het uniform verrekenen van inkomsten uit arbeid heeft invloed op de uitvoering. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de door Bureau Informatiediensten Nederland (BIDN) ontwikkelde Ondersteuning Inkomstenverrekening Bijstand (OIB). Met dit systeem kan sneller worden gehandeld en kunnen signalen vroegtijdig worden opgepakt. Daardoor worden meer mutaties verwerkt, terugvorderingen voorkomen en verschuift het werk van een repressieve naar een preventieve aanpak.

De impact van de Wet proactieve dienstverlening heeft gevolgen voor aanvragen, capaciteit en uitvoeringskosten

De Wet proactieve dienstverlening gaat in 2026 van kracht en heeft vanaf 2027 gevolgen voor de uitvoering. Het doel van de wet is dat iedere inwoner de inkomensondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Zo wordt bestaanszekerheid versterkt en het risico op geldzorgen, armoede en schulden verkleind.

Afhankelijk van hoe de wet wordt ingevoerd, kan dit leiden tot meer aanvragen, besluiten, klachten en bezwaarprocedures. Dat kan vragen om extra capaciteit en mogelijk zorgen voor hogere uitvoeringskosten. De stijging van gemeentelijke uitgaven voor inkomensvoorzieningen (zoals bijzondere bijstand, minimabeleid en vergelijkbare regelingen) wordt mogelijk (deels) gecompenseerd door het Rijk via een hogere bijdrage in het gemeentefonds voor het sociaal domein.

Meer maatwerk bij handhaving leidt tot minder terugvorderingen, maar leidt door individuele beoordeling mogelijk tot meer druk op de uitvoering

De vermoedelijke inwerkingtreding van de Wet handhaving sociale zekerheid is 1 januari 2027. Het uitgangspunt is dat niet langer iedere overtreding automatisch streng wordt gesanctioneerd, maar dat een zorgvuldige belangenafweging plaatsvindt. Dit moet leiden tot een meer rechtvaardig besluit welke beter aansluit op het individuele geval. Meer maatwerk verkleint het aantal terugvorderingen, maar vraagt meer inzet door intensievere dienstverlening. De exacte impact van deze wet is ten tijde van dit schrijven nog niet te overzien.

De genoemde wijzigingen kunnen impact hebben voor de programmabegroting en de uitvoeringskosten voor 2027. Door de wijzigingen in de Participatiewet en het bieden van meer maatwerk is het momenteel niet mogelijk om een betrouwbare financiële inschatting te maken, omdat er nog te veel onzekere factoren zijn. De invoering van de Wet proactieve dienstverlening raakt meerdere onderdelen binnen de inkomensvoorzieningen. Daarom is een PM-post opgenomen. Wanneer meer informatie beschikbaar is, zullen de benodigde aanpassingen worden verwerkt in de 1^e nota begrotingswijziging voor 2027.

Financieel kader

Het benodigde budget voor de inkomensvoorzieningen 2027 is geactualiseerd op basis van de verwachte kostenontwikkeling van 2025 en vervolgens verhoogd met de prijsindexaties conform de septembercirculaire 2025.

Bijzondere bijstand

Het gebruik van de bijzondere bijstand neemt toe als gevolg van een aantal factoren. Een belangrijke oorzaak is de inflatie van de afgelopen jaren. Ook is sprake van onder andere een stijging van de kosten voor bewindsvoering. Verder nemen de uitgaven voor suppletie van inrichtingskrediet toe als gevolg van een inhaalslag in de huisvesting van statushouders. Voor de ramingen voor bijzondere bijstand in 2027 is de prognose van het derde kwartaal 2025 als uitgangspunt genomen. Verder is er rekening gehouden met de wijziging met betrekking tot de aanvullende bijstand voor jongeren en alleenverdienersproblematiek. De aanvullende bijstand voor jongeren wordt vanaf 2026 binnen de algemene bijstand opgenomen.

In het kader van de kostenbeheersing is een taakstelling voor inrichtingskosten vanuit de bijzondere bijstand vastgesteld op € 140.000. Deze taakstelling is een voorzichtige schatting. Vanuit een voorzichtigheidsprincipe bedraagt dit bedrag de helft van de verwachte besparing.

Meerjarenraming 2027-2030 inkomensvoorzieningen (x €)	2026	2027	2028	2029	2030
Bijzondere bijstand begroting 2026	3.053.000	3.053.000	3.053.000	3.053.000	3.053.000
Mutaties kadernota 2027:		258.000	258.000	258.000	258.000
Taakstelling inrichtingskosten BB		-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Subtotaal bijzondere bijstand	3.053.000	3.171.000	3.171.000	3.171.000	3.171.000
Individuele studietoeslag	531.000	531.000	531.000	531.000	531.000
Mutaties kadernota 2027:		492.000	492.000	492.000	492.000
Subtotaal Studietoeslag	531.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000
Alleenverdienersproblematiek		75.000			
Uitvoeringskosten alleenverdienersproblematiek		72.590			
Subtotaal Alleenverdienersproblematiek		147.590	0	0	0
Collectieve ziektekostenverzekering (CAZ) begroting 2026	1.385.000	1.385.000	1.385.000	1.385.000	1.385.000
Mutaties kadernota 2027:		32.000	32.000	32.000	32.000
Taakstelling CAZ i.v.m. Kostenbeheersing AB besluit 17 dec 2025	-640.000	-594.450	-594.450	-594.450	-594.450
Subtotaal Collectieve Ziektekostenverzekering	745.000	822.550	822.550	822.550	822.550
Individuele Inkomensvoorzieningen begroting 2026	1.508.000	1.508.000	1.508.000	1.508.000	1.508.000
Mutaties kadernota 2027:		191.000	191.000	191.000	191.000
Subtotaal Individuele inkomensvoorzieningen	1.508.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000
Minimabeleid begroting 2026	725.000	725.000	725.000	725.000	725.000
Mutaties kadernota 2027:		0	0	0	0
Subtotaal Minimabeleid	725.000	725.000	725.000	725.000	725.000
Totale mutaties kadernota 2027:		1.120.590	973.000	973.000	973.000
Totale mutaties m.b.t. taakstellingen AB besluit 17 dec 2025:		-734.450	-734.450	-734.450	-734.450
Subtotaal bijdragen gemeenten	6.562.000	7.588.140	7.440.550	7.440.550	7.440.550

Tabel 8: Raming programmakosten voor inkomensvoorzieningen 2027-2030

Individuele studietoeslag

De geraamde kosten voor de individuele studietoeslag in 2027 liggen € 492.000 hoger dan eerder voorzien. Bij deze prognose is rekening gehouden met de daadwerkelijke lasten tot en met het derde kwartaal van 2025 en de aanvragen die met terugwerkende kracht zijn toegekend. De gestegen kosten lijken te worden veroorzaakt door een toenemende bekendheid van de regeling onder scholen en huisartsenpraktijken. In de toekomst wordt de ontwikkeling van deze post verder gemonitord.

Alleenverdienersproblematiek

De wet tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek is per 1 januari 2025 in werking getreden. De wet stelt gemeenten in staat om een vaste tegemoetkoming te verstrekken aan huishoudens die te maken hebben met deze problematiek. De alleenverdienersproblematiek die tot en met 2024 onder de bijzondere bijstand viel, is nu apart gepresenteerd in de kadernota 2027. In 2025 hebben 71 huishoudens recht op deze compensatie. Deze regeling loopt tot en met 2027.

Individuele inkomenstoeslag (IIT)

De stijging van € 191.000 bij de individuele inkomenstoeslag wordt voornamelijk verklaard door het besluit om vanaf 2025 de toeslag ambtshalve toe te kennen aan huishoudens in de bijstand die hier recht hebben, maar deze nog niet hebben aangevraagd. Deze groep is actief benaderd. Daarnaast is er een toename zichtbaar van asielmigranten en gezinsmigranten waarvoor de reguliere referteperiode niet van toepassing is. Zij hebben bij het aanvragen van bijstand rechtstreeks recht op een IIT-uitkering. Bij voorzetting van het huidige beleid zullen de kosten voor deze regeling verder structureel toenemen.

Collectieve ziektekostenverzekering (CAZ)

Bij de ramingen voor de collectieve ziektekostenverzekering (CAZ) 2027 is uitgegaan van de begroting 2025. Vanaf 1 januari 2026 wijzigen de gemeentebijdragen op de CAZ in verband met de taakstelling op de CAZ. Het financiële effect op de taakstelling is bijgesteld naar € 594.450 vanaf 2027.

Minimabeleid

In opdracht van de gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Zeist voert de RDWI een aantal minimaregelingen uit namens deze gemeenten. Het gebruik van de minimaregelingen is voor de beide gemeenten gelijk gebleven ten opzichte van de begroting 2026.

2.4. Dienstverlening aan inburgeraars

De instroom van inburgeraars is afhankelijk van Europese, landelijke en politieke ontwikkelingen

Voor dienstverlening aan inburgeraars is het vrijwel onmogelijk om betrouwbare prognoses te maken door de wisselende instroom van het aantal inburgeraars. Dit is in hoge mate afhankelijk is van Europese, landelijke en politieke ontwikkelingen, zoals de situatie rondom de spreidingswet, het asielnoodmaatregelenpakket en het EU-migratiepact.

Financieringssysteem verandert naar gedeeltelijke prestatiebekostiging

Na een ingroeijaar in 2026, wordt er in 2027 overgegaan op een financieringssysteem van gedeeltelijke prestatiebekostiging, waarbij de uitkering aan gemeenten (mede) afhangt van het succespercentage van de inburgeringstrajecten.

Mogelijke wijzigingen in de Wet inburgering 2021

Uit de tussenevaluatie van het Rijk van de Wet inburgering 2021 volgen mogelijk wijzigingen van de wet welke in 2027 in werking zullen treden. Deze wijzigingen kunnen mogelijk een effect hebben op de dienstverlening aan inburgeraars. Wanneer van toepassing, zullen er voorstellen worden aan het Algemeen Bestuur met betrekking tot beleidswijzigingen of financiële kaders.

Financieel kader

In deze paragraaf is het programmabudget voor inburgering opgenomen dat voortvloeit uit de Wet inburgering. Dit betreft de kosten voor taalonderwijs, de participatieverklaring (PVT), de module arbeidsmarkt en participatie (MAP) en tolkkosten.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en regie van de maatschappelijke begeleiding van inburgeraars. Het hiervoor benodigde budget maakt deel uit van de gemeentelijke begroting.

Meerjarenraming Voorzieningen inburgering 2027-2030 (X €)	2026	2027	2028	2029	2030
Stand bij begroting 2026	1.981.000	1.981.000	1.981.000	1.981.000	1.981.000
Mutatie kadernota 2027:		1.095.589	1.095.589	1.095.589	1.095.589
Totaal bijdragen gemeenten:	1.981.000	3.076.589	3.076.589	3.076.589	3.076.589

Tabel 9: Meerjarenramingen voorzieningen inburgering 2027-2030

De uitvoering van deze regeling is momenteel onderhevig aan aanzienlijke politieke onzekerheid, waaronder de kabinetsformatie en de ontwikkelingen met betrekking tot de huisvestingstaakstelling van de gemeenten. Deze factoren kunnen zowel directe als indirecte gevolg hebben voor het programmabudget. Voor de kadernota 2027 is uitgegaan van de ramingen uit de 2^e nota begrotingswijziging 2025 voor inburgering. Deze ramingen zijn vervolgens geactualiseerd met de prijsindexaties.

2.5. Hulp bij schulden

Schuldendomein blijft volop in beweging, o.a. door het Nationaal Programma Armoede en Schulden

De reeds ingezette ontwikkelingen rondom de basisdienstverlening voor schuldhelpverlening worden nauwlettend in de gaten gehouden. De werkwijze en uitgangspunten van de branchevereniging NVVK zijn hierbij het uitgangspunt. In 2025 is het Nationaal Programma Armoede en Schulden van start gegaan. In dit nationaal programma is aandacht voor een integraal pakket om problematische schulden aan te pakken, met het basispakket van het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) problematische schulden als uitgangspunt. Samen met gemeenten werkt het Rijk aan het op buurtniveau mensen helpen met geldzorgen. Ook het verder aanscherpen van (wettelijke) kwaliteitseisen voor schuldhelpverlening is onderdeel zijn van dit nationaal programma, zodat verschillen in aanbod en bereik tussen gemeenten worden verkleind. Ten tijde van schrijven van deze kadernota is de verwachting dat een nieuw te vormen kabinet de ingezette ontwikkelingen doorzet.

Ontwikkelingen in het schuldendomein, naast een stijgend aantal inwoners met geldzorgen en/of schulden dat zich bij ons meldt, leiden tot druk op de dienstverlening

De laatste jaren is sprake van een stijging van het aantal inwoners en ondernemers met geldzorgen en/of schulden die zich aanmelden of vanuit vroegsignalering bekend worden. Dit vraagt om onverminderde inzet en begeleiding voor deze inwoners. Naar verwachting zal er in de komende jaren een toename zijn van het aantal signaalpartners bij vroegsignalering (hypotheekverstrekkers, DUO), wat kan zorgen voor meer druk op de dienstverlening.

Structurele formatieruimte voor schulddienstverlening vraagt vanaf 2027 aandacht

Met het vaststellen van het beleidsplan Schulddienstverlening & Budgetbeheer 2025 - 2027 is de structurele formatie voor schulddienstverlening verhoogd met 1,8 fte.

De landelijke ontwikkelingen rondom jongerendienstverlening zorgen mogelijk voor aanvullende wettelijke kwaliteitseisen voor de dienstverlening

Mogelijk worden landelijke kwaliteitseisen ingevoerd, omdat jongerendienstverlening onderdeel is van de basisdienstverlening voor schulddienstverlening. Indien dit het geval is, zal opnieuw gesprek met gemeenten plaats moeten vinden.

Financieel kader

Voor dit onderdeel zijn geen afzonderlijke programmakosten opgenomen. De uitvoering van de taken van de RDWI is opgenomen in de apparaatskosten. Een verdere toelichting van de druk op de dienstverlening door de ontwikkelingen in het schuldendomein en het stijgend aantal inwoners dat zich meldt met geldzorgen en/of schulden is opgenomen in hoofdstuk 4.

2.6. Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO)

Mogelijk wijzigt de verblijfsstatus van Oekraïense ontheemden in 2027, waardoor zij recht krijgen op (gedeeltelijke) bijstand

Het definitieve besluit over deze regeling wordt in het voorjaar van 2026 verwacht. De verwachting is dat per maart 2027 Oekraïense ontheemden in Nederland een driejarige tijdelijke reguliere verblijfsvergunning krijgen. Deze vergunning biedt vergelijkbare rechten en plichten als andere verblijfsvergunningen, zodat ontheemden volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Door deze regeling kunnen zij, zolang zij in Nederland verblijven, actief bijdragen aan de maatschappij. De focus ligt op maximale arbeidsparticipatie en onderwijsdeelname voor wie dat aankan. Voor ontheemden die niet in staat zijn om te werken, wordt een (gedeeltelijke) bijstandsuitkering mogelijk. Het Rijk stelt extra middelen beschikbaar om deze maatregelen te ondersteunen. Zodra hierover meer duidelijk is vanuit het Rijk, wordt de financiële impact opgenomen in de nota wijzigingen 2027.

Financieel kader

In deze kadernota is de regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO) opgenomen, zodat er een volledig beeld van de te verwachte kosten voor de gemeenten ontstaat voor de komende jaren. Hoewel het hierbij om een incidentele regeling gaat, is de verwachting dat vanwege de aard ervan, deze regeling een structureel karakter zal krijgen. De ramingen voor RooO inclusief de uitvoeringskosten zijn gebaseerd op de kostenontwikkeling van 2025.

Meerjarenramingen RooO 2027-2030 (x €)	2026	2027	2028	2029	2030
Stand bij begroting 2026		0	0	0	0
Regeling leefgeld Oekraïners		935.800	935.800	935.800	935.800
Regeling leefgeld Oekraïners (deel uitvoeringskosten RSD)		282.600	282.600	282.600	282.600
Bijdrage inning huisvesting Oekraïners		400.000	400.000	400.000	400.000
Mutatie kadernota 2027:		818.400	818.400	818.400	818.400
Totaal bijdragen gemeenten:		818.400	818.400	818.400	818.400

Tabel 10: Ramingen voor regeling opvang ontheemden Oekraïne incl. de uitvoeringskosten 2027-2030

3 Uitvoering WSW door Biga Groep

De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) wordt onder financiële verantwoordelijkheid van de RDWI gedaan door Biga Groep.

Financieel kader

Meerjarenraming SW 2027-2030 (x €)	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:					
Loonkosten SW-begroting	8.108.000	8.108.000	8.108.000	8.108.000	8.108.000
Mutaties kadernota 2027:		219.000	-192.000	-593.000	-440.000
Totaal loonkosten SW	8.108.000	8.327.000	7.916.000	7.515.000	7.668.000
Baten:					
Totaal bijdrage van Biga Groep	8.108.000	8.327.000	7.916.000	7.515.000	7.668.000
Totaal Bijdragen Biga Groep	8.108.000	8.327.000	7.916.000	7.515.000	7.668.000

Tabel 11: Meerjarenramingen SW 2027-2030

De raming voor SW is geactualiseerd op basis van de begroting 2025, omdat er ten tijden van het schrijven van deze kadernota nog geen (concept) begroting 2026-2029 beschikbaar is van Biga Groep. De lasten dalen door de jaren heen, omdat er geen instroom meer in de Wsw mogelijk is. Biga Groep vergoedt de loonkosten Wsw aan de RDWI.

De gemeenten verstrekken via de begroting van de RDWI een extra bijdrage aan Biga Groep. Deze extra bijdrage van gemeenten wordt vanaf 2027 verlaagd tot € 500.000.

Meerjarenraming 2027-2030 bijdrage aan Biga Groep (x €)	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:					
Bijdrage aan Biga Groep	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Mutaties kadernota 2027:		0	0	0	0
Totaal bijdrage aan BIGA	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Baten:					
Bijdrage van gemeenten	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Mutaties kadernota 2027:		0	0	0	0
Totaal bijdragen gemeenten	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000

Tabel 12: Meerjarenramingen extra bijdrage aan Biga Groep 2027-2030

De Rijksbijdragen die gemeenten ontvangen voor het onderdeel Wet sociale werkvoorziening zijn opgenomen in paragraaf 2.2.

4 Bedrijfsvoering

4.1. Organisatie en apparaatskosten

Voor 2027 wordt uitgegaan van een formatie van 159,4 fte.⁵ Ten opzichte van 2026 (159,1 fte) vertoont de formatie voor 2027 een lichte stijging. Deze toename houdt verband met de nog te realiseren taakstellingen (1,5 fte), waarvoor een besparing van 1,5 fte is ingeboekt. Daarnaast wordt voor de schulddienstverlening een extra capaciteit van 1,8 fte toegevoegd.

Financieel kader

Meerjarenramingen bedrijfsvoering 2027-2030 (x €)	2026	2027	2028	2029	2030
Bijdragen gemeenten cf begroting 2026 inclusief extra bijdrage Biga Groep	18.885.700	18.885.700	18.885.700	18.885.700	18.885.700
correctie herberekening 2025 en 2026 loon-en prij indexatie en Cao verhoging		301.318	301.318	301.318	301.318
Mutaties kadernota 2027:					
Loon-en prijsindexatie algemene bedrijfsvoering en basisdienstverlening re-integratie 2027		997.980	997.980	997.980	997.980
Bedrijfsvoering Schulddienstverlening		165.466	165.466	165.466	165.466
Loon-en prijsindexatie 2027 WI incl. CAO stijging 2027		65.602	65.602	65.602	65.602
Totaal bijdragen gemeenten 2027 incl. bijdrage Biga Groep	18.885.700	20.416.065	20.416.066	20.416.066	20.416.066
Taakstelling RSD dec 2025 besluit AB	-205.750	-225.750	-301.000	-301.000	-301.000
Totaal bijdragen gemeenten 2027 na taakstelling RSD	18.679.950	20.190.315	20.115.066	20.115.066	20.115.066

Tabel 13: Meerjarenramingen bedrijfsvoering 2027-2030

Nieuwe ontwikkeling m.b.t. taakstellingen:

In de kader van de kostenbeheersingsopdracht, hebben de gemeenten RDWI verzocht om te onderzoek naar mogelijkheden voor kostenbeheersing. Het Algemeen Bestuur heeft op 17 december 2025 een besluit opnieuw genomen over de vijf beheersmaatregelen, te weten:

1. Afschalen rechtmatigheidscontroles;
2. Terugvordering alleen bij opzet of grove schuld (fraude)
3. Kwijtschelden van alles vorderingen ouder dan vijf jaar;
4. Collectieve ziektekostenverzekering (CAZ);
5. Apparaatskosten.

De implementatie van optie 1,2 en 3 is uitgesteld naar 2027 in verband met aanvullende onderzoeken. Ook zijn de financiële effecten van deze drie maatregelen bijgesteld. De opties 4 en 5 worden vanaf 2026 geïmplementeerd. Deze financiële effecten zijn bijgewerkt in deze kadernota.

Indexatie van de lasten voor loon- en prijsstijgingen

De loon-prijsindexatie is doorgevoerd. Dit betreft de indexatie van de algemene bedrijfsvoering, uitvoering re-integratie en uitvoering Wet inburgering. Voor het jaar

⁵ Samenstelling formatie RDWI 2027:

- Vertrekpunt begroting 2026 159,1 fte
- Verlaagd met 1,5 fte door de taakstelling 2027
- Verhoogd met 1,8 fte voor SDV

2027 worden de percentages gehanteerd, zoals opgenomen in de septembercirculaire 2025.

Het structurele effect van CAO Gemeenten en CAO SGO 2025–2027

De salarisstijgingen conform CAO SGO 2025-2027 te weten 1,25% in 2026 en 1,6% in 2027 zijn doorgevoerd in de kadernota 2027.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

De RDWI werkt hard om een duurzame organisatie te zijn en de daarbij behorende duurzame en maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering op te bouwen. Dit komt onder andere tot uiting in ons inkoopbeleid, waarbij aandacht is voor milieuaspecten. In de programma's van eisen bij aanbestedingen worden duurzaamheidscriteria opgenomen en duurzaamheid wordt waar mogelijk expliciet meegenomen bij de beoordeling van leveranciers en aanbiedingen.

Steeds meer informatie digitaal vraagt meer cybersecurity en samenwerking

De dienstverlening van RDWI rondom inkomensondersteuning vindt grotendeels digitaal plaats. Ook maakt de organisatie de komende jaren een beweging naar de cloud. Deze ontwikkelingen vragen de komende jaren extra inspanning van de organisatie op het gebied van cybersecurity, informatievoorziening en privacy. Het gaat voor een belangrijk deel om investeringen die onvermijdelijk zijn. Aan de ene kant omdat het gaat over gegevens van burgers waarmee wordt gewerkt, aan de andere kant om de toegenomen wettelijke vereisten.

Het financieel effect wordt zover nodig verwerkt in de begroting 2027.

4.2. Risicomanagement

De structurele monitoring en het managen van risicomanagement wordt geborgd via de Planning & Control Cyclus. Dit proces ziet er in het kort als volgt uit:

- Begroting: inventarisatie van de risico's voor de komende drie jaar;
- 1^e en 2^e nota begrotingswijziging: het actualiseren van bestaande risico's en inventarisatie mogelijke nieuwe risico's;
- Jaarstukken en begroting: verantwoording en borging risico's komende drie jaar.

Om de beheersing en verantwoording te vergemakkelijken is per risico een eigenaar aangewezen. Deze persoon is verantwoordelijk voor de beheersing van het risico en legt daarover verantwoording af. In de uitwerking van de risico's is een splitsing gemaakt van risico's niet relevant en relevant voor het weerstandsvermogen van de RDWI.

Alleen de open einde risico's worden in deze kadernota expliciet benoemd. De verdere uitwerking en actualisatie van de risico's vindt plaats in de begroting.

Tot slot zal in de jaarrekening ook een verdere uitwerking van de fraude risicoanalyse worden opgenomen.

Actualisatie open einde risico's

Ten opzichte van het laatste P&C-document (bij schrijven de 2e nota begrotingswijziging 2025) is er één belangrijke wijziging van de financiële risico's voor de open-einde regelingen. Dat betreft de financiële risico's van kwijtschelden van vorderingen die ouder zijn dan 5 jaar, vanaf 1 januari 2027. Dit geldt voor de programmakosten BUIG/Bbz, Tozo en inkomensvoorzieningen.

De financiële risico's voor gemeenten zijn:

- Structureel lagere terugvordering en verhaal baten BUIG/Bbz, Tozo en inkomensvoorzieningen.
- Verder is een incidenteel nadeel mogelijk als gevolg van het "buiten invordering stellen" van vorderingen ouder dan 5 jaar. Het financiële effect voor de individuele gemeenten is afhankelijk van de voorziening die iedere gemeente hiervoor heeft vastgesteld.

Bij de begroting 2027 zullen de financiële risico's nader worden gespecificeerd.

Bedrijfsvoering en doelgroepen

Al langere tijd is sprake van kostenstijgingen op vrijwel alle programmabudgetten. De werkzaamheden in het kader van de dienstverlening nemen ook toe. De bezetting binnen de organisatie stijgt en de algemene dienstverlening staat op onderdelen onder druk.

De ondersteuningsvraag van de inwoner wordt steeds complexer en vraagt om een intensievere begeleiding

Dit komt allereerst door de toenemende complexiteit van de problematiek van inwoners die ondersteuning nodig hebben. Daarnaast was er de afgelopen jaren sprake van een hoge instroom van nieuwe inwoners met een inburgeringsplicht die de komende jaren zullen worden begeleid. Ook is sprake van een stijging van het aantal inwoners en ondernemers dat zich aanmeldt met geldzorgen en/of schulden.

Tot slot is de verwachting dat nieuwe wet- en regelgeving op re-integratie en inkomensondersteuning (zoals Participatiewet in balans en het wetsvoorstel proactieve dienstverlening) ook gevolgen zal hebben voor de dienstverlening.

Kostenbeheersing

Kostenbeheersing is een belangrijk aandachtspunt gezien de financiële situatie van de gemeenten. Het blijft daarom van belang kritisch te kijken naar de doelmatigheid en effectiviteit van bestedingen. Samen met de gemeenten wordt gezocht naar oplossingen die zowel financieel verantwoord als uitvoerbaar zijn. Zo worden de beschikbare middelen optimaal ingezet en de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd.

Samenwerking sociaal domein en dienstverlening

De professionals van de RDWI zijn de afgelopen jaren steeds actiever binnen de sociale en arbeidsmatige lokale en bovenregionale infrastructuur. Er wordt in de werkpraktijk steeds nauwer samengewerkt vanuit de ondersteuningsvraag van de inwoner. Zo zijn de professionals regelmatig te vinden bij de sociale wijkteams en bij andere casusbesprekingen. Ook is RDWI actief in verschillende overlegstructuren (het gaat bijvoorbeeld om de Utrechtse Werktafel, en verschillende overleggen in verband met inburgering).

Ook in het kader van kostenbeheersing is samenwerking in de regio van belang. RDWI ontvangt steeds vaker verzoeken om de samenwerking te intensiveren. Het gaat dan om deelname aan nieuwe overlegstructuren, om het leveren van een financiële bijdrage en de inzet van medewerkers. De samenwerking met Biga Groep wordt nog meer geïntensiveerd in 2027. In de proeftuin wordt gezamenlijk opgetrokken om diverse doelgroepen te ondersteunen bij hun stap richting werk.

Bijlage 1 Meerjarenraming

Onderstaande tabel is op basis van de vastgestelde begroting 2026 en de verwerking van de financiële kaders van hoofdstuk 2. Dat leidt tot onderstaande meerjarenraming 2027 - 2030.

Meerjarenraming 2027-2030 (XC)	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten:					
Taakvelden Sociaal Domein					
Gebundelde uitkeringen/ BBZ Uitkering levensonderhoud starter en gevestigden	50.257.000	52.823.600	53.190.600	53.190.600	53.190.600
BUIG deel loonkostensubsidie	5.067.900	5.597.600	5.960.200	5.960.200	5.960.200
BBZ kredietverstrekking en onderzoekskosten levensvatbaarheid	236.000	162.400	162.400	162.400	162.400
Tozo regeling		-664.000			
Bijzondere bijstand	3.178.000	3.446.000	3.446.000	3.446.000	3.446.000
Taakstelling Inrichtingskosten BB AB besluit 17 dec 2025		-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Studietoelage	531.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000	1.023.000
Individuele inkomensvoorzieningen (IIT)	1.508.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000	1.699.000
Collectieve Ziektekostenverzekeringen(CAZ)	1.385.000	1.417.000	1.417.000	1.417.000	1.417.000
Effect taakstelling CAZ Besluit AB 17 dec 2025	-640.000	-594.450	-594.450	-594.450	-594.450
Alleenverdienersproblematiek		75.000	0	0	0
Uitvoeringskosten Alleenverdienersproblematiek		72.590	0	0	0
Minimabeleid	725.000	725.000	725.000	725.000	725.000
RooO Oekraïners leefgeld		935.800	935.800	935.800	935.800
RooO Oekraïners uitvoeringskosten		282.600	282.600	282.600	282.600
Re-integratie & Participatie	2.183.000	2.770.000	2.478.000	2.478.000	2.478.000
Taakstelling afschaffen uitstroompriem AB besluit 17 dec 2025		-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Kinderopvang	626.000	574.000	574.000	574.000	574.000
Uitkering Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)	8.898.700	9.189.000	8.559.000	8.140.000	7.672.000
Sociale infrastructuur		161.300	172.700	184.200	196.600
Taaleis		PM	PM	PM	PM
Voorzieningen Wet Inburgering	1.981.000	3.076.589	3.076.589	3.076.589	3.076.589
Subtotaal Sociaal Domein	75.936.600	82.572.029	82.907.439	82.499.939	82.044.339
Bedrijfsvoering					
Bedrijfsvoering RSD (inclusief uitvoeringskosten re-integratie en overige lasten)	18.421.300	20.093.282	20.093.282	20.093.282	20.093.282
Effect taakstelling apparaatskosten	-205.750	-225.750	-301.000	-301.000	-301.000
Apparaatskosten afwikkeling Tozo (onttrekking reserve)	52.000	52.000			
Uitvoeringskosten Wet Inburgering	1.058.900	1.150.784	1.150.784	1.150.784	1.150.784
Bijdrage Exploitatie BIGA	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Loonkosten SW	8.108.000	8.327.000	8.327.000	8.327.000	8.327.000
Subtotaal Bedrijfsvoering	27.934.450	29.897.316	29.770.066	29.770.066	29.770.066
Totaal lasten:	103.871.050	112.469.346	112.677.506	112.270.006	111.814.406
Overige Baten					
Taakvelden Sociaal Domein					
Gebundelde uitkeringen / BBZ	950.000	900.000	900.000	900.000	900.000
Ontvangsten kredietverstrekking BBZ	73.600	91.400	91.400	91.400	91.400
Bijzondere bijstand	125.000	135.000	135.000	135.000	135.000
Inning huisvestiging RooO		400.000	400.000	400.000	400.000
Subtotaal overige baten Sociaal Domein	1.148.600	1.526.400	1.526.400	1.526.400	1.526.400
Bedrijfsvoering					
Overige baten bedrijfsvoering	594.500	828.000	828.000	828.000	828.000
Bijdrage Exploitatie BIGA loonkosten SW	8.108.000	8.327.000	8.327.000	8.327.000	8.327.000
Subtotaal Bedrijfsvoering	8.702.500	9.155.000	9.155.000	9.155.000	9.155.000
Totaal overige baten bedrijfsvoering	9.851.100	10.681.400	10.681.400	10.681.400	10.681.400
Mutaties reserves:					
Tozo reserve	52.000	52.000			
Subtotaal mutaties reserve	52.000	52.000	0	0	0
Saldo van baten en lasten, na reserves	93.967.950	101.735.946	101.996.106	101.588.606	101.133.006

Bijdrage gemeenten	2026	2027	2028	2029	2030
Bunnik	5.138.150	5.753.283	5.733.997	5.701.563	5.704.179
De Bilt	18.703.730	21.140.234	21.312.187	21.255.224	21.181.439
Utrechtse Heuvelrug	19.628.606	21.826.606	22.006.182	21.890.899	21.902.852
Wijk bij Duurstede	8.623.996	9.819.190	9.883.639	9.849.997	9.667.474
Zeist	42.719.218	44.216.833	44.155.550	43.986.373	43.772.512
Totaal bijdragen gemeenten	94.813.700	102.756.146	103.091.555	102.684.056	102.228.456

Effect taakstelling RDWI	2026	2027	2028	2029	2030
Bunnik	-62.030	-71.380	-75.617	-75.617	-75.617
De Bilt	-128.690	-171.487	-187.830	-187.830	-187.830
Utrechtse Heuvelrug	-142.790	-184.531	-200.878	-200.878	-200.878
Wijk bij Duurstede	-63.660	-83.402	-90.839	-90.839	-90.839
Zeist	-448.580	-509.400	-540.285	-540.286	-540.286
Totaal effect taakstelling RDWI	-845.750	-1.020.200	-1.095.449	-1.095.450	-1.095.450
Totaal bijdragen gemeenten	93.967.950	101.735.946	101.996.106	101.588.606	101.133.006